

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Upravljanje akcedintnim rizicima

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

ne popunjavati

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

3

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Nema preduslova

7. Ograničenja pristupa:

Nema

8. Trajanje / semestar: 1 5**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:

2

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

1

10. Fakultet:

Tehnološki fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Hemijsko inženjerstvo i tehnologija/ Hemija i inženjerstvo materijala

12. Odgovorni nastavnik:

Abdel Dozić

13. E-mail nastavnika:

abdel.dozic@untz.ba

14. Web stranica:

www.tf.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Obrazovni cilj predmeta predstavlja upoznavanje studenata sa osnovnim inženjerskim i organizacionim principima potrebnih za upravljanje i minimizaciju rizika po okolinu. Tokom nastave studentima će biti omogućeno sticanje specifičnih znanja u provođenju postupka procjene i djelovanja u slučaju pojave akcidenata. Analiziranje tehnika, tehnologija i organizacionih mjera koje imaju za cilj sprečavanja akcidenata opasnih po čovjeka, imovinu i okolinu, i minimizaciju posljedica akcidenta.

16. Ishodi učenja:

Studenti će po odslušanom predmetu steći osnovna znanja o rizicima, akcidentima, procjeni i metodama djelovanja usljed pojave akcidenata. Osposobljenost studenata za prepoznavanje kvantitativnih i kvalitativnih osobina rizika koje nose akcidentne situacije i njihovih posljedica po okolinu na osnovu osobina supstanci koje se van kontrole mogu naći u različitim medijima okoline.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Definisanje rizika, hazarda, akcidenta i katastrofe Međunarodna i domaća normativno-pravna regulativa za upravljanje rizikom. Međunarodni standardi i smjernice za njihovu primjenu. Modeli upravljanja rizicima u okolini. Indikatori i rizici u okolini. Određivanje nivoa rizika. Utvrđivanje internih i eksternih izvora rizika. Izbor i primjena instrumenata za identifikaciju rizika. Upravljanje rizicima. Identifikacija rizika. Procjena rizika. Osnovne metodologije procjene rizika i njihove primjene u primjerima iz prakse. Osnovni principi i metodologije pri procjeni ekološkog rizika. Karakterizacija i procjena izvora zagađenja. Prenos zagađenja kroz okolinske medije. Procjena izloženosti populacije. Kontrola rizika. Definisanje odgovarajućih mjera za upravljanje rizikom. Izbor strategije. Prevencija rizika. Kompenzacija rizika. Nesrećni slučajevi i krizni štab. Sistemi za rano upozoravanje. Organizacioni zahtjevi, komunikacija i motivacioni faktori u kriznom štabu.

18. Metode učenja:

Metode izvođenja nastave bazirane su multimedijalnim predavanjima i laboratorijskim vježbama. Na predavanjima se daju okviri problema i analiziraju činjenice i teorijski prilazi problemu, a na vježbama se nastava obavlja u interaktivnoj formi i kroz praktičan rad u okviru laboratorijskih vježbi. Metode izvođenja nastave podrazumjevaju aktivno učešće studenata, rad u laboratoriji i posjete proizvodnim i uslužnim organizacijama.

19. Objasnjenje o provjeri znanja:

U toku cijelog kursa, studenti su obavezni da redovno dolaze na predavanja i vježbe. Redovno će se voditi evidencija prisustva studenata. Na posebnom obrascu, predmetni nastavnik će kontinuirano pratiti prisutnost svakog studenta. U toku semestra student može maksimalno izostati sa tri predavanja i troje vježbe, pri čemu je dužan donijeti dokaz o opravdanosti nedolaska (ljekarsko uvjerenje, i slično). U slučaju više neopravdanih izostanaka, student gubi pravo na potpis predmetnog nastavnika.

- TESTOVI – Dva testa tokom semestra za usmeni dio ispita. Svaki test za usmeni dio ispita sastoji se od 20 kratkih teorijskih pitanja vezanih za obrađeno gradivo i nosi 15 bodova (min. za prolaz 8 bodova). Testovi se izvode otprilike nakon svakih šest sedmica nastave, pri čemu će ih predmetni nastavnik najaviti studentima bar dvije sedmice uoči svakog testa.
- LABORATORIJSKE VJEŽBE: student je u obavezi da odradi sve laboratorijske vježbe i na osnovu aktivnosti na vježbama može da ostvari maksimalno 25 bodova (min. za prolaz 12 bodova).
- ZAVRŠNI DIO ISPITA – Studenti koji su sakupili obavezan broj bodova po svim kriterijumima (54 boda), imaju mogućnost da dodatno (usmeno ili pismeno) odgovaraju za veću zaključnu ocjenu. Maksimalan broj bodova koji se može postići na završnom ispitu je 30. Minimalan broj bodova koje je obavezno postići na završnom ispitu je 18. Završnom ispitu pristupaju svi studenti koji nisu zadovoljili na nekom od testova ili koji nisu zadovoljni ocjenom, a imaju urađene sve obaveze na predmetu (imaju potpis predmetnog nastavnika u indeksu). Student ne može upisati ocjenu ukoliko nema položene sve testove.
- SEMINARSKI RAD STUDENTA: student ima mogućnost da radi jedan seminarski rad. Uspješno pripremljen i odbranjen seminarski rad vrednuje se sa maksimalno 10 bodova (minimalno 6 bodova), koji se dodaju ukupnom broju bodova postignutom po drugim osnovama u formiranju konačne ocjene.

20. Težinski faktor provjere:

Konačna ocjena zasnovana je na ukupnom broju bodova stečenih kroz predispitne obaveze i polaganje završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina. Sadrži maksimalno 100 bodova, prema slijedećoj skali:

Urednost pohađanja nastave (P+V): 5 bodova

Aktivnost na laboratorijskim vježbama: 25 bodova

Testovi (teorija): 30 bodova

Seminarski rad: 10 bodova

Završni ispit: 30 bodova

21. Osnovna literatura:

Głównyńska-Woelke, K., Łyjak, G. (2010) Vodič za procjenu rizika u malim i srednjim poduzećima, Verlag Technik & Information e.K., Wohlfahrtstrasse 153, 44799 Bochum, Njemačka
Priručnik za izradu procjene opasnosti u malim i srednjim poduzećima

22. Internet web reference:

<http://yosemite.epa.gov/oswer/cepp>

23. U primjeni od akademske godine:

2023/2024

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

18.09.2024